

ไม่มีความเศร้า ที่สูญเปล่าบนโลกใบนี้

คิดมาก

เจียน

ภคณัฐ หาริยะวงศ์

ถ่ายภาพ

สำนักพิมพ์สปริงบุ๊กส์

กรุงเทพมหานคร

- แต่ -

ความทรงจำระหว่างเราในทุก ๆ วัน

คำนำสำนักพิมพ์

ปกติแล้วงานเขียนของ “คิดมาก” จะเป็นข้อความสั้นๆ หรือไม่กี่ข้อความไม่เกินแปดบรรทัด แต่อันที่จริงแล้วเขาก็สามารถเขียนอะไรยาวๆ ได้น่าอ่านไม่แพ้กัน

ทันทีที่เขาบอกเราว่า หนังสือเล่มที่ 3 ของเขากับ springbooks จะเป็นบทความที่ยาวขึ้น เราเองก็แอบดีใจ เพราะสำหรับคนที่ทำงานร่วมกันมา ในฐานะบรรณาธิการกับนักเขียน เราก็อยากเห็นพัฒนาการของเขา เราเชื่อว่าพัฒนาการเป็นสิ่งดี เพราะจะทำให้เกิดความแปลกใหม่ แม้จะถูกบ้าง ผิดบ้าง ทดลองบ้าง แต่ก็น่าจะเป็นผลดีกับผู้อ่านทุกคน ในเล่มนี้เราได้ KhaikunG นักถ่ายภาพรุ่นใหม่ที่เจอกันในงาน “ก้าวแรกสู่สังเวียนนักเขียน” ของ springbooks มาช่วยสร้างบรรยากาศให้กับหนังสือ ซึ่งถือเป็นการทดลองอีกทางหนึ่ง

และเราเชื่อว่านี่คือการเติบโตไปอีกขั้นของ “คิดมาก” ซึ่งจะทำให้คุณผู้อ่านเติบโตไปด้วยเช่นกัน

springbooks

กรกฎาคม 2559

คำนำผู้เขียน

ความทรงจำเป็นเรื่องประหลาด หลายเรื่องที่เราไม่ได้มีเจตนาอยากที่จะจดจำ แต่ความทรงจำก็จะทำหน้าที่นั้นให้กับเรา ในขณะที่หลายเรื่องที่เราอยากจะจดจำ ความทรงจำก็กลับแกล้งลืมมันไป

จนบางครั้งก็เหมือนราวกับว่าไม่ใช่ตัวของเราหรือเลือกที่จะจำ แต่ความทรงจำต่างหากที่เลือกที่จะจำหรือจะลืมให้กับเรา

แต่อะไรก็ตามที่เกิดขึ้นแล้ว ไม่ว่าวันหนึ่งมันจะหายหรือจางไป หรืออยู่ในพื้นที่ส่วนที่ลึกที่สุดของความทรงจำ ก็ไม่ได้หมายความว่าความทรงจำนั้นจะไม่มีมีความหมายอะไรในทางตรงกันข้าม ความทรงจำนั้นยังมีความหมายเสมอ เพราะการที่คนคนหนึ่งจะกลายเป็นอย่างที่เป็นทุกวันนี้ ล้วนแล้วแต่เป็นผลจากความทรงจำในอดีต

จนอาจกล่าวได้ว่า ตัวตนและความทรงจำของเราในอดีต เป็นหนึ่งในตัวกำหนดสำคัญของตัวตนและความทรงจำของเราในปัจจุบัน

ความคิดถึง...หากมองผ่านๆ อาจดูเหมือนว่าไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์อันใดกับสิ่งที่เรียกว่าความทรงจำเลย

แต่ในความเป็นจริงแล้ว ความทรงจำกับความคิดถึง
เหมือนขาสองข้างที่เดินคู่กันไปเสมอ ไม่อาจแยกกันไปได้
เพราะคนเราจะคิดถึงสิ่งใดหรือใครได้ หากปราศจาก
ความทรงจำ

และในทางตรงกันข้าม ความทรงจำก็เป็นสิ่งที่คอย
เตือนให้เราคิดถึงอะไรบางอย่างหรือใครบางคนอยู่เสมอ
บางครั้ง ความทรงจำอยู่ที่ไหน ความคิดถึงอยู่ที่นั่น
เพราะคนที่เรายังคิดถึงเขาอยู่ในความทรงจำของเราเสมอ
และใช้ไหม่ว่า เราเลือกที่จะหยุดเวลาไม่ได้ และเรา
ก็ย้อนเวลาไม่ได้

มีเพียงความคิดถึงเท่านั้น ที่เป็นเหมือนเครื่องย้อนเวลา
ซึ่งคนบนฟ้ามอบให้เรา ผ่านไปยังอดีตเสมือนจริงที่มีชื่อ
เรียกว่า “ความทรงจำ”

คิดมาก

กรกฎาคม 2559

ณ สถานที่ซึ่งความทรงจำกำลังงอกงาม

ไม่มีความเศร้า
ที่สูญเสียไปล่าบนโลกใบนี้

- 1 -

ลืมไม่ได้, ไม่ใส่ใจได้

ตอนเป็นเด็ก เราต่างอยากเป็นคนที่มีความจำดี ๆ
เวลาไปสอบจะได้จำที่อ่านมาได้ทั้งหมด และได้คะแนนที่ดี
คนเราเสียเงินไปมากมายกับอาหาร เครื่องดื่ม วิตามิน
ที่ใช้ในการบำรุงสมอง
ถูกต้องแล้วที่ทำอย่างนั้น
และความจำ รวมถึงความทรงจำ
ก็เป็นสิ่งที่มีค่ากับเรามากมายจริงๆ
มันคงแถมมากนะ ถ้าเราหลับไป
และตื่นขึ้นมาใหม่ในเช้าอีกวัน
เพื่อพบว่าเราจดจำเรื่องราวใดๆ ที่ผ่านมาไม่ได้เลย
เพราะเหตุนี้ เราควรรักสมองของเรา
และยินดีหากเรายังมีความจำที่ดีอยู่

แต่ในอีกมุมหนึ่ง
การที่คนเรารู้วิธีการจำ อาจไม่สำคัญเท่ากับรู้วิธีการลืม
อ่านแบบนี้แล้วอาจรู้สึกแปลกๆ
แต่ลองคิดดูสิว่า
ถ้าคนเราดันจำได้ทุกอย่าง
จำได้ทุกอย่าง ทุกความรู้สึก
ชีวิตของเราจะ “หนักอึ้ง” ลึกแค่ไหน

คนที่ไม่อาจล้มความเจ็บซ้ำ ความเสียใจ ความผิดหวัง
ที่ผ่านมาทั้งหมดในอดีตได้
อาจเป็นคนที่ทุกข์ใจยิ่งกว่าคนที่ไม่มีความทรงจำใดๆ

ในความเป็นจริง

คนเราเลือกไม่ได้ว่าจะจำอะไรหรือจะลืมสิ่งใด
แต่คนเราทุกคนมี “เครื่องมือ” ที่จะช่วยให้ความจำเหล่านั้น
แจ่มชัดขึ้นหรือว่าเลือนรางลงไป
เครื่องมือนั้นมีชื่อว่า “ความใส่ใจ”

ใช่, เราเลือกที่จะจำและเลือกที่จะลืมไม่ได้
แต่เราเลือกได้ที่จะใส่ใจหรือไม่ใส่ใจ
กับเรื่องราวใดก็ตามที่ผ่านเข้ามาในชีวิต
และการไม่ใส่ใจก็คือการไม่ไปใส่ใจจริงๆ
เพราะการพยายามที่จะลืมหรือไม่จำนั้น
ในอีกมุมหนึ่งมันก็คือการใส่ใจในเรื่องรานั้น

ความไม่ใส่ใจจะเกิดขึ้นได้
เมื่อเรามองเรื่องราวนั้น “อย่างธรรมดา”
ไม่เห็นว่ามันสำคัญ ไม่คิดว่ามันมีความหมายอะไรกับเรา
ยิ่งเรามองมันได้ด้วยสายตาที่ไม่รู้สึกอะไรได้มากเท่าไร
วันเวลาผ่านไป
เรื่องราวเหล่านั้นจะค่อยๆ จาง
โดยที่เราไม่ต้องไปพยายามลืมมันเลย

ในความเป็นจริง

คนเราเลือกไม่ได้ว่าจะทำอะไรหรือจะล้มสิ่งใด
แต่คนเราทุกคนมี ‘เครื่องมือ’ ที่จะช่วยให้ความจำ
เหล่านั้นแจ่มชัดขึ้นหรือว่าเลือนรางลงไป
เครื่องมือนั้นมีชื่อว่า ‘ความใส่ใจ’

- 2 -

อย่า “ทิ้ง” ความฝันไว้กลางทาง

เราเชื่อว่าคนทุกคนเคยมีความฝัน
ไม่สำคัญว่าความฝันนั้นจะใหญ่หรือเล็ก
เป็นความฝันตอนเด็กหรือตอนโต
ฉันเชื่อว่าความฝัน มีความหมายสำคัญบางอย่างเสมอ

ความฝันไม่ใช่แค่สิ่งที่เกิดขึ้นจากจินตนาการ
แต่สำหรับหลายคน ความฝันนั้นเปรียบเสมือนแผนที่ของชีวิต
ทำให้รู้ว่าตอนนี้เราอยู่ตรงไหน และจากนี้เราจะไปไหน

แต่แปลกที่ความฝันมักถูกมองว่าได้ดีตอนที่เราเป็นเด็ก
เด็กทุกคนมีความฝัน ฝันอยากเป็นนั่น ฝันอยากเป็นนี่
เป็นความฝันที่ไม่ต้องสนใจสิ่งที่เรียกว่าความเป็นจริง
ปราศจากข้อจำกัด, ออกมาจากหัวใจอันบริสุทธิ์

พอเป็นวัยรุ่น เราก็ยังเป็นนักฝันกันอยู่
แต่ความฝันอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงมากขึ้น
และในหลายครั้ง ความฝันนั้นก็ดูเป็นเรื่องยากขึ้น

ความฝันของเราคล้ายไม่ใช่ของเราคนเดียวอีกต่อไป
เราต้องรับมือกับสิ่งที่พ่อแม่อยากให้เป็น
สิ่งที่เพื่อนเรานิยม สิ่งที่สังคมคาดหวัง
และความกดดันที่ตาโกมเหล่านี้
บางทีก็ทำให้เราปล่อยความฝันตัวเองหลุดมือไป
และมีลมหายใจอยู่บนความฝันของคนอื่น

ยิ่งโตขึ้น เรายังมีความฝันน้อยลง
ต้องเผชิญหน้ากับความเป็นจริง แรกกดดัน
จนทำให้บางครั้งเราลืมไปว่า เราเคยอยากเป็นอะไร
ตอนนี้เราเป็นอะไร
และแย่ที่สุดคือ ไม่รู้ว่าเราจะไปไหนต่อดี

อย่าหึงความฝันไว้กลางทาง
ไม่ได้หมายความว่าให้เราต้องทิ้งทอดความฝันนั้นไว้
จนละเลยลืมมองโลกความเป็นจริง
แต่เมื่อชีวิตคือการเดินทาง
การเดินทางที่ดีควรมีแผนที่ติดมือ
และความฝันคือแผนที่ที่ดีที่สุด

ไม่เป็นไร ถ้าวันหนึ่งเราจะเปลี่ยนเส้นทาง
ไม่เป็นไร ถ้าวันหนึ่งเราอยากไปค้นหาจุดหมายใหม่ๆ
ความฝันเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้
ความฝันไม่ได้มีไว้บอกให้เราเดินตรง
แต่ความฝันคือแผนที่ที่จะช่วยให้เราไม่หลงทาง

ความฝัน

ไม่ใช่แค่สิ่งที่เกิดขึ้นจากจินตนาการ

แต่สำหรับหลายคน

ความฝันนั้นเปรียบเสมือนแผนที่วงชีวิต

- 3 -

อย่ารอที่จะมีความสุข

ในบางเรื่อง ชีวิตก็ต้องซ้ๆได้พริ้งเล่่มวาม
ในบางเรื่อง ชีวิตก็ต้องน้ำจั้นให้รับตก
ขึ้นอยู่กับว่าจังหวะชีวิตในตอนนั้นเป็นแบบไหน
และสิ่งใดที่เหมาะสมกับสถานการณ์
อย่างที่เจาเรียกว่า “กาลเทศะ” นั้นไ

แต่ใช้ไหมว่า เวลาคือสิ่งที่เดินหน้าไปตลอด
ไม่มีรื่อ ไม่มีถอยหลัง และไม่มีวันหยุด
เวลาเดินหน้าตลอดเวลา พัดพาให้วินาทีปัจจุบัน
เป็นเพียงอดีตอย่างเท่าเทียมกัน
ไม่ว่า่นั้นจะเป็นวินาที, เวลาของคณจนหรือคณมั่งมี
เวลาซ้อสัตย์กับหน้าที่ของตัวเองเสมอ

หลายครั้งคณเรามากชอบชะล่าใจ ผลิตวันเวลาไปเรื่อย
เหมือนหลลลัมไปว่า คณเรทุกคนบนโลกใบนี้มีเวลาที่จำกัด
และยิ่งกว่านั้นคือ เราแต่ละคนไม่รู้ว
เวลาของเราเหล้อมาก น้อยเท่าไร
การผลิตวันเวลาในสิ่งที่เรสามารถทำได้เลย ณ ขณะนั้น
จึงเป็นต้นเหตุให้ใครหลายคน
ต้องมาเสียดาย เสียใจในภายหลัง

เคยมีคนบอกว่า ทุกข์ยามยามดีที่สุด
คือเดี๋ยวนี้ ตอนนี้
การได้ทำในสิ่งที่ดี มีคุณค่า
ให้ตัวเองและผู้อื่น
ไม่ว่าในโมงยามไหน
ก็ย่อมเป็นสิ่งมงคลในตัวของมันเองเสมอ

ดังนั้น ถ้าอยากทำอะไรเพื่อตัวเองและคนที่เรารัก
หรือแม้แต่ผู้อื่น ล้วคม โลกของเรา
หากแน่ใจว่าสิ่งที่ทำนั้นเป็นสิ่งดีงาม ก่อให้เกิดประโยชน์
หรือแม้หากจะไม่ได้มีประโยชน์อะไรมากมาย
แต่ทำลงไปแล้วเรามีความสุข คนรอบข้างมีความสุข
บนเรือนไถของความไม่เดือดร้อนใคร
ก็อย่าลืมหายใจที่จะทำเลย

ให้ชีวิตของเราเป็นสมุดบันทึก
ที่เต็มไปด้วยสิ่งที่เราได้ทำลงไป
ไม่ใช่สมุดบันทึกที่เต็มไปด้วยเรื่องราว
ที่เราอยากทำ แต่ไม่ได้ทำ
เพื่อเมื่อเรามองย้อนกลับมา
ชีวิตคือเรื่องราวที่เราสัมผัสกับมันได้
ไม่ใช่เรื่องราวที่มีแต่ความเสียดายในหัวใจ

เราเลือกได้ว่าจะให้ชีวิตเป็น “กระดาดว่างเปล่า”
หรือเป็น “กระดาดที่มีเรื่องราว” ที่เราเขียนขึ้นมาด้วยตัวเอง

ให้ชีวิตของเราเป็นสมุดบันทึก
ที่เต็มไปด้วยสิ่งที่เราได้ทำลงไป
ไม่ใช่สมุดบันทึกที่เต็มไปด้วยเรื่องราว
ที่เราอยากทำ แต่ไม่ได้ทำ

